

OBSAH

ÚVODEM ----- 11

I. ŘÍMSKÉ KRÁLOVSTVÍ

1. | ZALOŽENÍ ŘÍMA ----- 15

Býl Řím vůbec založen? Římané o svém původu: prolog v hořící Tróji. Aeneas pluje do Itálie. Romulus a Remus. „Tak se staň každému, kdo přeskočí moje hradby!“ Ženy pro Řím. Kapitolská vlčice

2. | ETRUSKOVÉ, ŘEKOVÉ, LATINOVÉ --- 28

Nejstarší Itálie. Záhadný národ Etrusků. „Za dnešního stavu vědy neřešitelný problém“. Neapol, Sybaris, Sicílie: řecký západ. Pestrá směs kmenů zvaných Italikové. Latinum a město na sedmi pahorcích. Proč právě Řím?

3. | SEDM ŘÍMSKÝCH KRÁLŮ ----- 47

Romúloví nástupci. Boj o Alba Longu: Horatiové a Curatiiové. „Řím nebyl postaven za jediný den!“ Král Servius Tullius dělá revoluci. Náboženství bez extáze: bohové, kněží a větci. Sebevražda zneuctěné Lucretie. Vyhnání králů — navždy!

4. | LEGENDY, FAKTA A DĚJINY ----- 63

Věda o tom, co bylo. Letopisy, básně a očitá svědectví. Římané píší své dějiny. Dokumenty z terénu o rozloze 5 000 000 km². Moderní historikové: bezpočet knih o Římě. Otázka faktů a otázka hodnocení. Epochy římských dějin

II. ŘÍMSKÁ REPUBLIKA

5. | MĚSTO, LIDÉ, INSTITUCE ----- 91

Vyhlášení republiky. Patricijové, plebejové a podobenství

Menenia Agrippy. Lidová shromáždění, senát, úřady. Zákony na dvanácti deskách. „Římské občanství je privilegiem“. Ekonomická základna. Armáda připravena dobýt svět

6 | BOJE O ŘÍM, VÝBOJE V ITÁLII ----- 123
Rudý prapor nad Palatinem. Hrdinové a zrádcové: je dovoleno zvítězit bez rozkazu? Vpád Galů a kapitolské husy. Tři války se Sammity. Bitva u Auskula: „Pyrrhovo vítězství“. Dobytí města Volsinií. Řím pánum Itálie

7 | ŘÍM VLÁDCEM STŘEDOMOŘÍ ----- 151
Nepřátelé a sousedé. První punská válka a římský skok za moře. Hranice Itálie se posouvají k Alpám. „Hannibal před branami!“ Legie si podmaňují Řecko. Třetí punská válka: „Karthágo musí být zničeno!“ Římské provincie Afrika a Asie

8 | BOUŘE OBČANSKÝCH VÁLEK ----- 182
Problémy z velikosti. Bratří Gracchové v boji za půdu a demokracii. Války s nepřáteli, válka se spojenci. Marius, Sulla a krize republiky. Otroci se chápou zbraně: Spartakus, Crassus, Pompeius a Caesar. „Kostky jsou vrženy!“

9 | ZÁNIK REPUBLIKY ----- 216
Caesar pánum Říma. „At byl jakýkoli, vládl moudře a blahodárně“. Vražda, jež otřásala světem. „Jsi, hrůzo, puštěna, teď val se dál...“ Poslední bitva občanské války. Mlčely v Římě Múzy? Dědictví republiky

III ŘÍMSKÉ CÍSAŘSTVÍ

10 | RANÉ CÍSAŘSTVÍ ----- 249
Začátek nové epochy. „Činy božského Augusta“. Vergilius, Ovidius, Horatius: zlatý věk římské poezie. „Zanechávám po sobě město z mramoru...“ Vláda julsko-klaudijské dynastie. Císařové či lidské obludy? Velice změněný Řím

11 | ŘÍM PÁNUM SVĚTA ----- 279
„Rok tří císařů“ a dynastie Flaviů. Exkurs o Židech a křesťanech. Traianus, Hadrianus, Marcus Aurelius: vrchol římské moci a slávy. Staví se Koloseum, staví se na všech stranách světa. Literatura „stříbrné doby“. Rozkvět provincií

12 | ŘÍŠE V KRIZI ----- 315

Dynastie Severů. Problémy, reformy a Caracallův edikt o římském občanství. Vojenští císařové: v říši vládnou zmatky. Diocletianova absolutní monarchie. Pronásledování křesťanů a císař Constantinus. Řím přestává být hlavním městem říše

13 | KONEC ANTICKÉHO ŘÍMA ----- 338

Konstantinopolis, dnešní Istanbul. Křesťanští císařové a Julianus Odpadlík. Rozdělení říše. Poslední květy antické kultury. Barbaři na hranicích, barbaři v Římě. Romulus Poslední

ZÁVĚREM ----- 363

PŘÍLOHY

Poznámka -----	367
Římská osobní jména -----	368
Přehled římských měr a vah -----	368
Přehled římských mincí -----	370
Přehled římských císařů -----	371
Přehled literatury -----	377

JMENNÝ REJSTŘÍK ----- 383